

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Uitbreiding pluimveehouderij T. Engelen te Someren

Voorlopig toetsingsadvies over het milieueffectrapport

20 december 2012 / rapportnummer 2665-55

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

Twan Engelen is voornemens de activiteiten van zijn pluimveebedrijf te concentreren op de locatie Zandstraat 99 te Someren. Hiertoe worden de agrarische activiteiten van vier bedrijven in de omgeving gestaakt. Het aantal te houden dieren op de locatie Zandstraat 99 neemt toe van 40.000 naar 82.000 vleeskuikenouderdieren in opfok. Ten behoeve van deze uitbreiding zullen hier twee extra stallen worden gebouwd.

Voor deze uitbreiding is bij besluit van burgemeester en wethouders van Someren op 16 september 2011 een revisievergunning op grond van de Wet Milieubeheer verleend.

Op 31 augustus 2011 heeft de gemeenteraad van Someren het bestemmingsplan "Zandstraat 99" vastgesteld. Hiermee wordt de vergroting van het agrarisch bouwblok ter plaatse mogelijk gemaakt, die noodzakelijk is voor de bouw van de nieuwe stallen.

Dit bestemmingsplan is geschorst¹ vanwege de mogelijke gevolgen voor Natura 2000-gebieden. Naar aanleiding van deze uitspraak is besloten alsnog een passende beoordeling en een MER op te stellen.

In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie')² zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

De Commissie signaleert bij de toetsing van het MER een aantal tekortkomingen. Zij acht het opheffen ervan essentieel voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming over de voorgenomen uitbreiding. De tekortkomingen betreffen:

- Onduidelijkheid over het voornemen, aangezien niet duidelijk is welke voorwaarden daaraan volgens het bestemmingsplan worden gesteld en omdat de samenhang tussen uitbreiding en opheffing van locaties onduidelijk is.
- De onderbouwing van de referentiesituatie en de vergelijking van de referentiesituatie met de voorkeursvariant en het worst case scenario.
- De beoordeling van de geurbelasting van de omgeving.

De Commissie adviseert om eerst een aanvulling op het MER op te stellen en pas daarna een besluit te nemen.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe en in hoofdstuk 3 geeft ze aandachtspunten voor het vervolgtraject.

---

¹ Uitspraak Voorzitter ABRS nummer 201110808/4/R3 dd 27 januari 2012. Het bestemmingsplan is inmiddels vernietigd (Uitspraak ABRS nummer 20110808/1/R3 dd 7 november 2012).

² De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens vindt u in bijlage 1 bij dit advies of op www.commissiemer.nl.

2. Gesignaleerde tekortkomingen

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en doet zij aanbevelingen voor de op te stellen aanvulling. Deze aanbevelingen zijn opgenomen in een tekstkader. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming.

2.1 Referentie en vergelijkingen

Referentiesituatie

De (milieueffecten van) de huidige feitelijke situatie plus de autonome ontwikkeling vormen gezamenlijk de referentiesituatie voor het MER, waarmee het voornemen en de alternatieven vergeleken moeten worden. Het is belangrijk om een goed beeld te krijgen van de referentiesituatie: hierdoor wordt bepaald welke milieuruimte er nog is voor verdere ontwikkelingen. Uit het MER blijkt niet wat de referentiesituatie is; hier is slechts aangegeven dat dit de “huidige” situatie is. Uit de passende beoordeling, bijlage 1 bij het MER, blijkt dat met “huidige situatie” de vergunde situatie wordt bedoeld. Niet duidelijk is of de beoordeelde vergunde situatie gelijk is aan de huidige feitelijke situatie.

Met het oog op de samenhang met de te beëindigen locaties (zie paragraaf 2.2 van dit advies) kan voor de bepaling van de ‘huidige feitelijke’ situatie eventueel worden aangesloten bij de feitelijke situatie van de reeds gestaakte bedrijven vlak voor het moment dat de bedrijfsvoering werd gestaakt. Voorwaarde hiervoor is wel dat controleerbaar kan worden aangetoond dat het staken gerelateerd is aan het plan voor de locatie Zandstraat 99.

Kwantitatieve vergelijking

Het MER ontbeert een kwantitatieve vergelijking van de referentiesituatie en de alternatieven. De kwalitatieve vergelijking in de tekst, samengevat in tabel 1 op pagina 13 van het MER, geeft slechts een positieve of negatieve score aan van het voorkeursalternatief en het worst case scenario ten opzichte van de huidige situatie. De huidige situatie blijkt op een aantal onderwerpen echter ook negatief te scoren. Niet duidelijk is ten opzichte waarvan de huidige situatie dan negatief scoort.

Voor een cijfermatige beoordeling van de verschillende milieuaspecten moet worden uitgeweken naar de bijlagen van het MER – en dan vooral de passende beoordeling voor zover het de gevolgen van de ammoniakemissie betreft – en de milieuvergunning (bijlage 9) met bijbehorend akoestisch rapport (bijlage 6) en luchtkwaliteitsonderzoek (bijlage 8). In de milieuvergunning en bijbehorende rapporten worden echter alleen de vergunde en de aangevraagde situatie (gelijk aan het voorkeursalternatief) beoordeeld, maar niet de referentiesituatie en andere alternatieven (worst case). Dit geldt niet alleen voor de essentiële onderwerpen geur, ammoniak, en fijn stof (luchtkwaliteit), maar ook voor geluid en overige relevante milieupaspecten.

In de passende beoordeling is een overzicht van de bedrijfsomvang van het onderhavige bedrijf en de op te heffen bedrijven op verschillende referentiedata gegeven. Hier ontbreekt echter informatie over de gehouden diercategorieën, informatie die essentieel is voor de beoordeling.

De Commissie vindt het essentieel voor het besluit dat het MER wordt aangevuld met een kwantitatieve beoordeling en een vergelijking van de referentiesituatie en de alternatieven. Daarbij moeten zowel de referentiesituatie als de alternatieven op een gelijkwaardige wijze worden beschreven, beoordeeld en vergeleken op alle relevante milieuaspecten.

2.2 Samenhang en saldering

Omdat de voorgenomen uitbreiding leidt tot een toename van stikstofemissie zullen in het plangebied twee bedrijven worden opgeheven en bij twee andere bedrijven de agrarische activiteiten worden gestaakt. Uit de Passende beoordeling blijkt dat daarmee wordt beoogd de toename van stikstofdepositie op gevoelige natuurwaarden te mitigeren, door saldering met de emissie van de op te heffen respectievelijk te beëindigen bedrijven.

Niet duidelijk is wat de relatie is tussen het staken van activiteiten en de geplande uitbreiding:

- zeker twee van de genoemde bedrijven blijken al lang geleden te zijn gestopt en daar is geen veehouderij meer mogelijk;
- niet duidelijk is hoe het houden van dieren is overgedragen naar de nieuwe locatie en op welke wijze is geborgd dat er op de andere locaties geen veehouderij meer zal plaatsvinden.

Bovendien is niet duidelijk of er ontwikkeling van andere vestigingen, al dan niet van deze onderneming, plaats vindt in deze omgeving.

In het tweede hoofdstuk van het MER wordt een uitgebreide uiteenzetting gegeven van het wettelijk kader. Slechts hier en daar is een verwijzing naar het onderhavige initiatief opgenomen. Daardoor is niet duidelijk hoe het voornemen in het bestemmingsplan zal zijn opgenomen en wat de beperkingen zijn die uit het bestemmingsplan zullen volgen. Er kan daardoor ook niet worden beoordeeld of de omschrijving van het voornemen in het MER overeenkomt met het voornemen zoals dat in het bestemmingsplan zal zijn vastgelegd. Verwijzing naar het bestemmingsplan waarvoor dit MER moet worden gemaakt schept geen duidelijkheid, zeker nu dit bestemmingsplan inmiddels is vernietigd.

Hierdoor zijn de huidige situatie en het voornemen niet duidelijk en kunnen de effecten van het voornemen en van de “mitigerende maatregelen” niet goed worden beoordeeld.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER de samenhang tussen het opheffen van veehouderij op de andere locaties en het uitbreiden van de onderhavige locatie te beschrijven. Daarnaast adviseert de Commissie in de aanvulling aan te geven welke ontwikkelingen in deze omgeving (zullen) plaatsvinden en welke voorwaarden in het bestemmingsplan zullen worden opgenomen voor het onderhavige bedrijf.

2.3 Geurbelasting

Uit de bijlagen van het MER blijkt wel welke geurnormen er binnen de gemeente Someren worden gehanteerd, maar niet welke in dit geval moeten worden gehanteerd, omdat een beschrijving van de deelgebieden in de omgeving en van de ligging van de verschillende geur-gevoelige objecten in die deelgebieden ontbreekt. Daarnaast ontbreekt een beoordeling van de geurbelasting in de feitelijke situatie en de worst case situatie. Een beoordeling van de cumulatie van geur ontbreekt geheel, dus ook voor de voorkeursvariant. Afgezien van het bovenstaande ten aanzien van de normen wordt in het MER ook niet ingegaan op de invloed van de voorgenomen activiteit op een goed woon- en leefklimaat.

De Commissie vindt het essentieel voor het besluit dat in het MER duidelijk wordt beschreven wat de geurbelasting van de verschillende alternatieven is, zowel van het onderhavige bedrijf als in cumulatie met omliggende bedrijven. Ook moet duidelijk worden aangegeven hoe deze geurbelastingen moeten worden beoordeeld en wat de gevolgen zijn van de geurbelasting voor een goed woon- en leefklimaat in de omgeving.

3. Aandachtspunten voor de besluitvorming

De Commissie hoopt met onderstaande aanbevelingen een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming. De opmerkingen in dit hoofdstuk hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen.

3.1 Ammoniak

In het MER is een uitgebreide beschrijving gegeven van de natuurgebieden in de omgeving en de habitattypen die daar voorkomen. In de passende beoordeling is vervolgens ingegaan op de depositie op deze habitattypen. De basisinformatie voor de beoordeling van de depositie op de habitattypen is daarmee aanwezig. Uit het MER blijkt echter niet duidelijk wat het verband is tussen de depositieberekeningen op de verschillende habitattypen en de ligging van die habitattypen; er is volstaan met het aangeven van coördinaten. Een combinatie van de depositieplaatjes in de passende beoordeling met kaartmateriaal zou de aanwezige informatie beter inzichtelijk maken voor derden.

De Commissie beveelt aan de ligging van de verschillende habitattypen en de voor de depositieberekeningen gebruikte rekenpunten duidelijk aan te geven in het besluit, bijvoorbeeld door de depositieplaatjes uit bijlage 2 te combineren met kaartmateriaal.

3.2 Onjuiste informatie

Uit het MER blijkt dat op een aantal plaatsen verkeerde dan wel achterhaalde informatie is vermeld en gebruikt. Zo is in bijlage 4 een verkeerd Rav-leaflet bijgevoegd. Het juiste leaflet (op de milieutekening, bijlage 3, vermeld) heeft bovendien inmiddels een update gehad.

In het fijn stof rapport wordt de verkeerde diersoort genoemd, zonder dat dat overigens consequenties heeft voor de emissiefactor. De coördinaten van de emissiepunten in de AAg-rostacks- en de Vstacks berekeningen komen niet overeen. Bovendien blijken de uitkomsten van de Vstacks berekeningen in bijlage 8 en bijlage 9 te verschillen. Tenslotte verdient de Duurzaamheidstoets (bijlage 12) een update.

De Commissie beveelt aan bij de besluitvorming uit te gaan van de juiste en meest recente gegevens en inzichten.

VOORLOPIG

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: college van burgemeester en wethouders van Someren

Bevoegd gezag: gemeenteraad van Someren

Besluit: vaststellen van het Bestemmingsplan Zandstraat 99 te Someren

Categorie Besluit m.e.r.:

plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie C14;

plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling

Activiteit: Uitbreiding van een pluimveehouderij

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in 't Contact van: 11 april 2012

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 12 april tot en met 23 mei 2012

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 10 april 2012

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 19 juni 2012

inhoudseisen vastgesteld: 27 juni 2012

kennisgeving MER in de Staatscourant van: 3 oktober 2012

ter inzage legging MER: 3 oktober tot en met 14 november 2012

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 2 oktober 2012

voorlopig toetsingsadvies uitgebracht: 20 december 2012

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ing. W. Foppen

ing. W. Hoeve

ing. J.H. Grit (werkgroepsecretaris)

ir. N.G. Ketting (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag.

De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies :

- Milieueffectrapport Engelen Zandstraat 99-101 te Someren, 12.017/MER.D, september 2012

De Commissie heeft kennis genomen van 2 zienswijzen, die zij tot en met 7 december 2012 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

Voorlopig toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Uitbreiding pluimveehouderij T. Engelen te Someren

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

